

KŘEST

Začneme příběhem z Bible. (Skutky 8,26–40) Je poledne, prašná cesta z Jeruzaléma do Gázy je prázdná, protože kdo by cestoval v největším žáru dne.

Jenže pak jsou na „scénu“ přivedeny dvě postavy.

První je Filip. V jeruzalémském křesťanském sboru se staral o chudé vdovy, respektive o to, aby se jim dostávalo spravedlivé pomoci ze společných prostředků. Když však ukamenovali v rámci počínajícího pronásledování křesťanů jeho „kolegu“ Štěpána, utekl do Samarií. Příběh o Ježíšovi (evangelium) se po světě začal šířit částečně i proto, že část učedníků a prvních křesťanů se ze strachu rozutekla „do světa“.

Druhou postavou je Etiopan, eunuch a možná díky tomu vysoký státní úředník, správce pokladů etiopské panovnice Kandaky. Snad to byl člověk sympatizující s židovstvím, nebo jen někdo, kdo hledal Boha, a dostal se tak i do Jeruzaléma. A z té pouti si veze vzácnost – pozoruhodnost – náboženský suvenýr, kousek Bible, Izajášovo proroctví.

Etiopan sedí na jedoucím voze a čte si v zakoupeném textu. Vůz míjí stojícího muže, který jako by na něco čekal... To je Filip. Bible mluví o tom, že jej na tu cestu poslal anděl. Ten jej ovšem vytrhl z úspěšné misijní práce, od množství zaujatých posluchačů a postavil na prázdnou silnici.

Malá odbočka o andělech. S Pánem Bohem máme někdy „problém“. Neumíme si ho představit, natož jak „funguje“. Snadno se v myšlenkách o něm ztratíme. Do naší hlavy se nevejde někdo, kdo podle biblických vyznání, nás a všechno kolem nás uvedl v pohyb, komu se budeme zodpovídat, kdo je však zároveň v životě někdy vedle nás, s námi, inspiruje,

drží. Proto je pro lidi někdy snazší si to představovat tak, že Pán Bůh do našich životů vstupuje prostřednictvím někdy viditelných, někdy neviditelných andělů.

Jenže i tehdy v těch biblických časech ty nebeské posly, rytíře, anděly, bylo snadné přehlédnout, přeslechnout. Možná andělé neřvou... Možná to předpokládá nějakou ochotu, otevřenost k zaslechnutí, k tomu nechat se překvapit, posunout.

Andělé mohou mít tváře manželky, dětí, kamarádů, babiček...

Anděl je někdo poslaný Pánem Bohem, kdo mi něco vysvětlí, na něco se zeptá, pomůže přes překážku, naznačí, kudy se dát, setře slzy, aby bylo vidět na cestu...

Filip uvidí vůz. A znovu je (nějak) andělem (Pánem Bohem) posunut. Má se přidat ke kočáru. A jak utíká, zaslechne: Ten muž na voze si čte v Bibli, v proroku Izajášovi.

V příběhu zazní tři otázky.

Tu první vysloví Filip: Rozumíš tomu, co čteš? V původní biblické řečtině je to drobná jazyková hříčka. Sloveso „číst“ je od stejného kořene jako sloveso „rozumět“. Četba slouží k porozumění, k pochopení, zbytečné číst bez porozumění. A toho se tady právě nedostává. Ne pro nedostatek jazykové vybavenosti nebo intelektuálních schopností.

Etiopan odpoví: Chybí mi vykladač. A tak je Filip pozván. Přisedá na vůz a ujímá se úkolu: být průvodcem k porozumění. Kvíře patří četba Bible a její vzájemné vysvětlování, výměna informací, sdílení zkušeností (s vírou, Bohem).

Etiopan hledal a Pán Bůh mu do cesty nějak postavil Filipa. (Ostatně od toho je to úsloví: Jak dobré je mít Filipa.) Etiopský eunuch jede z Jeruzaléma, z chrámu, kde

možná toužil Pána Boha potkat, geograficky míří tedy pryč a právě na této cestě se něco odehraje. Setkání s Pánem Bohem mívá někdy podobu spirituálního zážitku na svatém místě, ale může se odehrát jaksi „cestou“. Myslím, že jednak do nás Pán Bůh vsadil jakousi touhu setkat se s tím, co je za věcmi, ději, za důvody, touhu po smyslu, po hloubce, po jeho blízkosti. (Kaz 3,11) A pak věřím, že když ji člověk nějak projeví, otevře se jí, že nezůstane bez odpovědi.

Sedí spolu ve voze, čtou společně z proroka Izajáše píseň o trpícím služebníku (Iz 53). A Etiopan pokládá druhou otázku: Prosim tě, o kom to prorok mluví, sám o sobě či o někom jiném?

Snad je to další andělské posunutí, něco jako zázrak – totiž že právě tady může Filip navázat. Obsah toho rozhovoru zaznamenan není. Těžko by se vešel do pár vět, které měl evangelista Lukáš k dispozici na vylíčení příběhu. Víme jen, že spolu mluví o Ježíšovi. Vlastně: o kom mluví prorok i Filip, nelze vysvětlit v diskusi, ale pouze v osobním svědectví. Mluví o Ježíšově životě, o tom, co učil, o rychlém soudu a ponížení. O tom, jak jej poslali spíš na jatka než na místo určené k modlitbám, k obětem, a přece to oběť byla. Mluví o tom, jak to nikdo v první okamžik nepochopil. Nejspíš Filip mluví i o tom, jak si Ježíše nikdo nedovolil ani veřejně oplakávat. A také o neděli, která pak přišla, o smrti, o životě.

Ten rozhovor zaznamenan není, protože možná celé Lukášovo zapsání evangelia bylo (je) vlastně pokusem o takový rozhovor. Filip a etiopský eunuch spolu nejprve naslouchají slovům (Bibli), a potom o nich mluví. Cesta jim ubíhá, až dojedou k vodě.

A tu zazní opět z Etiopanových úst třetí otázka: Co brání, abych byl pokřtěn? Zvláštní formulace: Je tu něco, proč bych teď tady u vody neměl být pokřtěn? Potřebuji

ještě něco, je tu nějaká překážka? (Jako eunuch byl asi po značnou část života považován za méněcenného, neplnohodnotného, zlecého vyloučen či vylučován, odsouván.)

V příběhu není zaznamenána žádná odpověď. Některé rukopisy Nového zákona vkládají na toto místo vyznání víry. Mně se docela líbí varianta, že v odpověď na tuto otázku je vůz prostě zastaven, oba vystoupí a Filip Etiopana pokřtí.

Jeden z důvodů, proč evangelista Lukáš tento příběh vyprávěl, je ten, že takto, v tomto sledu, už to má a bude ve společenství křesťanů vždy probíhat: hledající Boha má otevřít Bibli a číst ji. Bůh přislubuje, že bude takovému hledání přítomen, že bude posílat lidem do cesty anděly, vykladače i průvodce (a i od toho je tu snad někdy církev); otevírat porozumění. Že nikoho nevyloučí, žádné hledání nenechá bez odezvy. A ten, kdo věří, že mu Bůh příběhem Ježíše Krista nabízí vztah, kdo chce nastoupit na ježíšovskou cestu s Bohem a k Bohu, se má nechat pokřtít.

Jaký je původ křtu?

Očišťovací rituály lze najít v řadě náboženství. Přibližně asi století před Ježíšovým vystoupením se i v židovství objevovala různá „křtelská hnutí“, ve kterých bylo symbolické umytí výrazem lítosti (pokání) a snahy začít žít (znovu) podle Božího Zákona.

Jedním z proroků očekávajících radikální dějinnou změnu, respektive nástup nového věku, na který je třeba se nachystat, byl Jan Křtitel. V případě jeho křtu šlo zřejmě o kombinaci jakési symbolické osobní potopy (Genesis 7) ničící (odplavující) špatné a začátku nového života – jako když kdysi Izraelci vstoupili po útěku z egyptského otroctví a bloudění na poušti řekou Jordánem do země (Jozue 3).

Také Ježíš se s Janem setkal, zřejmě se nějakou dobu i pohyboval v jeho okruhu a dal se jím pokřtít.

Ježíš, respektive asi spíše jeho učedníci pravděpodobně rovněž křtili, ale nebylo to pro ně úplně charakteristické. Naproti tomu už zprávy z padesátých let prvního století o životě křesťanského společenství dokládají, že se křest stal jedním z určujících znaků této nové komunity. (Galatským 3,27)

První křesťané křtili „ve jménu Pána Ježíše Krista“ (1. Korintským 6,11, srov. „ať přijme křest ve jménu Ježíše Krista“ /Skutky 2,38/) nebo „ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého“ (Matouš 28,19). První význam klade důraz na začlenění pokřtěného do příběhu Ježíše Krista, druhý na autoritu (příkaz) Ježíše Krista.

Co to znamená „křest“?

Na rozdíl od původního řeckého slova (*baptisma*) vyjadřujícího ponoření, omytí je české slovo odvozeno od Krista (řecky *christos*) a znamená stát se kristovcem. Křest tedy zakládá novou identitu. Začíná nový život čerpající ještě z jiné „vody“ (vyhledávající ještě jinou „vodu“), než kterou pro svoje fungování jinak nezbytně potřebujeme. Z křestní koupele vystupuje (v něčem) jiný člověk. Tělesně má za pomoci vody zakusit, že se cosi v jeho životě změnilo, mění.

Jak to se křtem „chodilo“?

V prvních staletích církve byl postup asi takový: člověk, který uvěřil, byl zpravidla až tři roky vyučován v křesťanské víře (procházel tzv. katechezí, stal se katechumenem) a v omezené míře se účastnil života církve. Křty se konaly o Velikonocích (rituál jako by inscenoval spolu-zemření a spolu-zmrtvýchvstání s Ježíšem). Na Zelený čtvrtek

proběhla očištná koupel katechumenů, v pátek se postili, sobotě dominovala modlitba a následující noc byla probděna. Před křtem se katechumeni odřekli zla a bylo jim svlečeno staré oblečení, pak vyznali svou víru a při prvních paprscích slunce (jiný zdroj „světla“ se jim rozsvítil) se konalo vylití životodárné vody (jejich těla byla ponořena třikrát do vody), následovalo oblečení nového oděvu a slavení večeře Páně.

A kde je v tom Bůh a kde člověk?

Podle křesťanství je to vždy tak, že nejdřív osloví člověka Pán Bůh, něco v něm začne, otevře. Člověk se pak rozhodne, zda to chce rozvíjet a jak. Součástí přípravy ke křtu bylo studium (jehož osnovu tvořilo Apoštolské vyznání víry, Modlitba Páně, Desatero, křest a večeře Páně), rozhovory o víře a poznávání místního křesťanského společenství. Za dobré bylo považováno, pokud víra toho, kdo chtěl být pokřtěn, prošla jakousi fází vystřízlivění, usazení, dotyčný zakusil Boží mlčení i ochutnal z lidskosti (neideálnosti) křesťanského společenství. Protože křest je také právě přijetí do konkrétní místní církve.

Souvisí nějak křest s hříchem?

Součástí křtu bývá (u dospělých) vyznání, že si člověk nechce vládnout sám, že nechce, aby jej ovládalo nic ze světa, nic zlého, ani Zlý, ale aby „pánem jeho života“ byl jen Pán Bůh (emancipace od zla). Hřích je odvrácení od Boha, chtění řídit si život jen sám a po svém, jednání proti Bohu, negování Boha. Křest je tak také znamením svobody: nemám (nemusím, nechci) se nenechat vědomě nikým a ničím svazovat a ovládat.

Proč se křtí vodou?

Tak jistě, jako po křtěném teče voda, je odplaveno, smyto zlé, které člověk udělal. Stane se mu ještě asi mnohokrát, že zahne, ublíží, bude se prát se svou pohodlností, povahou, touhami, ale pokud to nepřestane zkoušet bez zla, pokud mu to bude líto, pokud nepřestane Boha volat, tak se nemusí bát; má vědět, tělesně (vodou) okusit, jsou odplaveny překážky ve vztahu mezi ním a Bohem. Pán Bůh mu také slibuje přidávat sílu se zlým zápasit.

Vodu potřebujeme k životu; delší chvíle pod hladinou znamená smrt; voda umývá špínu. Křest je tu jako takové neopakovatelné smyslové ubezpečení pro mě: i se mnou Pán Bůh počítá, dává mi život, odpouští a odpustí mi (smývá špínu), nic mě od něho nemůže vzdálit (ani smrt). Pán Bůh chce být se mnou a já jednou budu (zatím pro mě nepředstavitelně) s ním.

K čemu se člověk při křtu zavazuje?

Křest je jakási smlouva mezi Pánem Bohem a člověkem.

Člověk, který se nechává pokřtít, tím vyjadřuje, že se chce chovat ježíšovsky, kristovsky – žít inspirován Ježíšem Kristem. (V ustanovení křtu, jak jej zapsal evangelista Matouš, vybízí Ježíš učedníky, aby šli do světa a učili druhé tomu, co se jim pokoušel předat on sám. /Matouš 28,20/)

Faráři a farářky křtí, protože jim to podle Bible přikázal Ježíš Kristus. Proto nechávají křestní slib vyslovit rodiče, až po křtu. Nekřtí jejich děti, protože jim rodiče něco slíbili. Na rodičích je ovšem, zda to, co vyslovují, berou vážně, a zda si uvědomují, že se tu zavazují před Bohem.

K čemu je křest?

Život je hodně poznamenán nemocemi, různou nouzí, nedostatkem, násilím, smrtelností. Křtem Bůh pokřtěného

(pomocí zakusitelného znamení) přijímá do společenství života, které překračuje to pozemské a konečné. Tak jistě, jako po křtěném teče voda, má si uvědomit, že je mu Pán Bůh blízko a bude. I navzdory té největší hranici, kterou si umíme my představit – smrti. Život je plný nejistot. Hledání jistoty. Za lidskými silami, za naší představivostí jsou ještě Boží síly.

Pán Bůh má rád samozřejmě i nepokřtěné... Křest je znamením, pomůckou pro nás – to, že ta voda teče po nás nám má pomoci si připustit, že se ten boží zájem týká reálně i nás, stejně reálně jako po nás teče voda.

Křest sám o sobě je na nic, jestliže se k němu nevracíme. Křest nezařídí žádnou výjimečnou boží ochranu, nic speciálního. Křest je potřeba rozvíjet – mluvením o Pánu Bohu a s ním, chozením do kostela, četbou Bible atd.

Jak souvisí křest s církví?

Křest je mimo jiné vstup do konkrétního společenství křesťanů, kde chcete s dítětem žít a rozvíjet svoji i jeho víru v Pána Boha.

Evangelíci se chovají však trochu jinak než římská katolíci. Své členy „evidují“ a snaží se s nimi udržovat kontakt, společenství není velké, takže se skoro všichni znají a měli by o sobě vědět, pečovat o sebe navzájem.

Dá se křest zopakovat?

Křest je jen jednou... nedá se zopakovat. Někdy člověk tápá a pochybuje a potřebuje ujištění – i se mnou počítá? Fakt? Takovým ujištěním je večeře Páně (eucharistie)... která je často... kdo k ní jde, tak tím vyslovuje prosbu: chtěl bych tak jako teď a tady s těmi, co vidím, a s Tebou, ve kterého doufám, jít ve Tvém Království... mít jistotu, že mě držíš... A

u stolu Ježíš říká: Máš ji mít... stejně jistě jako tu jíš, s tebou počítám.

Proč se nechat pokřtít?

Kdo zkusí jít životem s Pánem Bohem, tak jak to ukázal (a ukazuje) Ježíš, kdo tuší, že je Pánem Bohem oslovován, kdo chce k Ježíšovi do školy – učit se od něj, má se nechat pokřtít.

Co po křtu?

Voda za chvíli uschne. Vždycky záleží na tom, jestli člověk/dítě, který byl pokřtěn, křest také žije. Žít křest, vrůstat do něj, znamená žít, že nejsem sám, žít jistotu, že nic není temného a padá se nejhloběji do boží dlaně. Žít, že jsou tu od Boha ukazatele cesty, hledat je a zkoušet podle nich chodit.

Žít křest, žít víru, znamená, že se nemusím opírat jen o druhé lidi, spoléhat na různé instituce, předměty, opatření, na svůj rozum a své schopnosti, úspory, ale že tím, kdo je vedle, je Pán Bůh.

Kdy se křtí?

Evangelická církev křtí jen při hlavních nedělních bohoslužbách.

POŘAD KŘESTNÍ ČÁSTI BOHOSLUŽEB

Křtíme zpravidla po

1. píseň (stojí se)

Trojiční votum (Ve jménu Boha Otce i Syna i Ducha svatého...)

Pozdrav

Vstupní slovo

2. píseň (sedí se)

vstupní modlitba (stojí se)

....

křestní oslovení

malé kázání zaměřené na křtěného, jeho rodiče, kmotry a rodinu

Lidé se postaví.

úvod

Při dnešních bohoslužbách má být pokřtěn/a N.N. ve jméno trojjediného Boha. Poslyšte slova, kterými Ježíš Kristus křest ustanovil.

slova ustanovení

¹⁸ Ježíš k nim přistoupil a řekl jim: Je mi dána veškerá moc na nebi i na zemi. ¹⁹ Jděte ke všem národům a získávejte mi učedníky, křtěte je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého ²⁰ a učte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku. (Mt 28,18-20)

Rodina jde ke křtitelnicí.

vyznání víry

Spojení se všemi křesťany na této zemi vyznejme slovy Apostolica víru v trojjediného Boha, v jehož jméno budeme N.N. křtít.

rodiče a kmotři by měli umět

Věřím v Boha, Otce všemohoucího,
Stvořitele nebe i země.

I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho,
jenž se počal z Ducha svatého,
narodil se z Marie Panny,
trpěl pod Ponciem Pilátem,
byl ukřižován, umřel a byl pohřben, sestoupil do pekel,
třetího dne vstal z mrtvých,
vstoupil na nebesa,
sedí po pravici Boha, Otce všemohoucího,
odkud přijde soudit živé i mrtvé.

Věřím v Ducha svatého,
svatou církev obecnou,
společenství svatých,
odpuštění hříchů,
vzkříšení těla a život věčný.

Amen.

modlitba

děkováná (za matku, dítě, rodiče, život, svátost křtu apod.)

přímluvná (za pokřtěného/pokřtěnou, za rodiče, kmotry, pokřtěné, sourozence apod.)

křestní akt

N.N. křtím tě ve jméno (Boha) Otce i Syna i Ducha svatého.

příslib (křestní motto)

křestní verš – může vybrat z Bible někdo z kmotrů, vyslovit ho a zdůvodnit

křestní otázka rodičům

N.N.,

přinesli jste sem dnes N.N., který/á tu byl/a nyní pokřtěn/a.

Budete N.N. představovat tento svět jako boží stvoření? Budete N.N. učit děkovat Pánu Bohu za každý den a vůbec za všechno dobré, co N.N. potká. Budete N.N. učit snášet i to zlé v důvěře v Pána Boha? Budete N.N. učit milovat druhé, jak nás k tomu svým příkladem vede Ježíš Kristus? Budete N.N. učit tomu, že je za způsob svého života odpovědný/á před Pánem Bohem? Budete N.N. učit číst bibli i se modlit? A budete N.N. učit také tomu, že je součástí božího lidu?

Jestliže ano, řekněte společně: Budeme, s pomocí boží.

nebo

... a ...,

věříte v jediného Boha, Boha v podobě Otce, Syna a Ducha svatého? Jestliže ano, řekněte: Věříme.

My všichni máme život od Boha. N.N. je jeho stvoření a vy jej/ji vnímejte jako dar od něho. Skrze vaši lásku a blízkost by měl/měla přijímat první ujištění o boží lásce a jeho blízkosti. Proto byste jej/ji měli vést k víře v Ježíše Krista, který je podobou, podobenstvím a obrazem jediného Boha,

měli byste se s ním/ní modlit a pomáhat mu/jí k tomu, aby se stal/stala živým/živou členem/členkou společenství církve. Jste k tomu ochotni? Jestliže ano, řekněte: Jsme, s pomocí boží.

Chcete, N.N. přivádět do společenství božímu lidu? Jestliže ano, řekněte: Chceme.

nebo

křestní otázka rodiči, který není praktikující křesťan

XX,

tvoje dcera/tvůj syn tu dnes byla/byl pokřtěna/pokřtěn. Budeš XX v těch příštích letech, než dospěje, dávat příležitost, aby se s křesťanstvím seznamovala/seznamoval, budeš občas připomínat i její matce/jejímu otci k čemu se tu dnes ona zavázala? Jestliže ano, řekni: Budu.

křestní otázka kmotrům

N.N.,

jste ochotni doprovázet N.N. na jeho/jejích cestách jako jeho/její kmotři; modlit se za N.N.; stát při N.N.; pomáhat N.N.; ukazovat N.N. svět; svědčit N.N. o Bohu a přivádět N.N. k němu; být oporou jeho/jejím rodičům při výchově a připomínat jim, co tu dnes vyznali a slíbili, byť by jim to nebylo příjemné; zastoupíte rodiče N.N. v péči o něj/ni, pokud by to bylo třeba?

Jestliže tomu tak je, řekněte: Ano, s pomocí boží.

křestní otázka sboru

Lide Páně,

přijímáte N.N. za svou sestru/svého bratra v Ježíši Kristu, budete na N.N. pamatovat ve svých modlitbách, vítat N.N.

mezi sebou, těšit se na N.N., zajímat se o N.N. a starat se o N.N.?

Řekněte, prosím: ano.

oslovení sboru

Toto je....

Rodiče a kmotři si jdou sednout do lavice.

Následuje zpravidla

slovo k dětem – pouze v ČK (sedí se)

3. píseň společná s dětmi (někdy s kytarou) (sedí se)

Čtení Písma – tj. základ kázání (stojí se)

Kázání (sedí se)

4. píseň (sedí se)

Sborová oznámení a ohlášení (sedí se)

Přímluvná modlitba (stojí se)

Modlitba Páně (stojí se)

Poslání (stojí se)

Požehnání (stojí se)

5. píseň (sedí se)

Postludium / hudba k vycházení

Sbírka

Časté otázky

Kdo může být pokřtěn?

Dítě u nás evangelíků může být pokřtěno, pokud alespoň jeden z rodičů patří k evangelické církvi. Ve výjimečných případech lze křtít také tehdy, pokud je za protestantskou výchovu pokřtěného dítěte odpovědný místo rodičů jiný evangelický křesťan.

Dospělí musejí být před křtem dobře poučeni o křesťanské víře. Mladí lidé, kteří nebyli pokřtěni v dětství, mohou být pokřtěni krátce před konfirmací nebo v rámci konfirmačních bohoslužeb.

Jak zní křestní formule?

Křest se koná ve jménu Trojjediného Boha. Křtící řekne jméno křtěné osoby a vysloví: „Křtím tě ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého“. Současně třikrát pokropí vodou hlavu křtěného.

K čemu je křest?

Ve křtu se Boží „ano“ k člověku stává ještě více zřejmým, pocíitelným: „Patříš mi, jsem tu pro tebe, bez -kdyby- a -ale-.“ Křest je však také „ano“ člověka Bohu. Ti, kdo jsou pokřtěni, prohlašují: „Ano, chci patřit Ježíši Kristu, Bohu i této církvi.“ Křest tedy zakládá členství v církvi.

Při křtu nejde o reprezentativní oslavu, ale o to, abychom řekli ano Boží lásce a péči.

Jak dlouho je křest platný?

Křest je platný po celý život. Dokonce i ti, kteří později opustí církev, zůstávají pokřtěni. Křest ze své podstaty vylučuje opakování. Křest zůstává platný i při přechodu z jedné církve do druhé.

Ve kterém sboru mají být děti pokřtěny?

Děti jsou křtěny ve sboru, ve kterém žijí jejich rodiče. Pokud rodiče nežijí v církvi, tedy nepřicházejí s druhými rozvíjet svou víru, nedává moc velký smysl, aby do ní přiváděli své děti.

V jakém věku má být člověk pokřtěn?

Lidé mohou být pokřtěni v jakémkoli věku. V protestantských církvích je běžný křest dětí. V posledních padesáti letech však lze pozorovat významné změny: Tradiční praxe nechat pokřtít dítě krátce po narození již není samozřejmostí. Stále častěji jsou děti křtěny na konci prvního roku života, nebo když nastupují do školky či do školy. Přibývá také křtů v souvislosti s konfirmací.

Jaká je role kmotrů?

Kmotři by měli být vzorem ve víře a stát při dítěti. Spolu s rodiči při křtu slibují, že se postarají o křesťanskou výchovu dítěte. „Úřad kmotra“ je jedním z nejdůležitějších úřadů v církvi. Protože malé děti nemohou samy rozhodnout o svém křtu, mají rodiče a kmotři za úkol říci dítěti o víře v Boha. Dítě se tak může dozvědět, proč bylo pokřtěno, a může se pak rozhodnout, zda chce být konfirmováno. Není neobvyklé, že mezi kmotry a kmotřenci vznikne celoživotní vztah. Počet kmotrů není předem určen. Kmotři jsou zapsáni v církevní matrice.

Kdo se může stát kmotrem nebo kmotrou?

Každý, kdo chce být kmotrem, musí být členem křesťanské církve. V případě křtu u evangelíků mohou být proto za kmotry navrženi také římsští katolíci a členové jiných církví.

Kdy končí úřad kmotra?

V protestantské církvi formálně při konfirmaci. V římskokatolické církvi kmotrovství nekončí. Ať už jsou to evangelíci nebo katolíci, kmotři mohou samozřejmě zůstat pro své kmotřence důležití i v dospělosti.

Jaké dokumenty jsou nutné ke křtu?

Je třeba vyplnit dokument se jmény rodičů, kmotrů a několika dalšími údaji o pokřtěném, který slouží k vystavení osvědčení o křtu a zápisu dětí do sborové kartotéky. Jeho součástí jsou také kontaktní údaje. A předpokládá se souhlas s jejich užitím v rámci života sboru.

O čem je rozhovor před křtem?

Před křtem dítěte vede farář/farářka s rodiči rozhovor o křtu. Pozváni mohou být také kmotři. Jde o rozhovor o otázkách víry, významu křtu i o životě. Je zde také probírán průběh bohoslužeb se křtem. Pokud o křest pro své dítě stojíte, bylo by dobré, aby se ho účastnili oba rodiče. Byť se faráři a farářky většinou snaží lidem co nejvíce vyhovět, je nutné brát ohled i na jejich další pracovní povinnosti, které jsou většinou odpoledne a večer, i na jejich vlastní rodinný život.

Setkání proběhne zpravidla několik.

Jak se dostává životní motto?

Křestní motto je biblický verš, který se dává pokřtěnému na jeho životní cestu. Dříve jej obvykle vybírali duchovní, dnes si jej mohou zvolit i rodiče nebo starší pokřtění sami. Křestní verše mohou zohlednit přání křtěné osoby nebo její zvláštní vlastnosti. Křestní verš se zapíše do křestního listu spolu se jménem křtěné osoby a datem křtu.

K čemu slouží křestní svíce?

Křestní svíce je připomínkou dne křtu. V některých sborech se křestní svíce dává jako dárek, nebo ji po dohodě s farářem lze také zakoupit. Křestní svíce se zapaluje od velikonoční svíce (paškálu) po obřadu křtu. Paškál se každoročně o Velikonocích znovu zapaluje v kostelech na znamení vzkříšení a hoří při každých bohoslužbách. Svíčka odkazuje na Ježíšův slib: Já jsem světlo světa. (Jan 8,12)

Svíčka se rozsvěcuje třeba při narozeninách, výročních křtu a tak.

Jsou ovšem i jiné vhodné připomínky křtu.

Potřebuje dítě křestní roucho?

Pro křest není stanoven žádný dress code. V některých rodinách je však tradicí oblékat dítě do bílého křestního roucha, které se často dědí z generace na generaci. Zvyk křestního roucha má symbolizovat pasáž z listu Galat'anům (3,26-29) v Bibli: Všichni, kdo jste byli pokřtěni v Krista, oblékli jste Krista..

Kolik stojí křest?

Křest je zdarma. Dobré je si ovšem uvědomit, že církev funguje jen díky darům a příspěvkům od svých členů.

Co mluví ve prospěch křtu dětí?

Narození dítěte je dar od Boha. Rodiče na to někdy reagují tím, že své dítě nechávají pokřtít. Bůh nás ovšem má rád bez ohledu na to, zda jsme pokřtěni. Dokonce i bez ohledu na to, jak se chováme.

Co je křest v nouzi?

Pokud je nepokřtěný člověk velmi nemocný a hrozí mu smrt, může být proveden tzv. křest v nouzi. Tento křest může vykonat každý křesťan.

Musí být mé dítě confirmováno, nebo stačí křest?

Pro členství v církvi stačí křest. Ale učit se chápat křesťanskou víru společně s dalšími v konfirmační skupině vrstevníků může být velmi obohacující. Pokud chce někdo být kmotrem v evangelické církvi, měl by být obvykle confirmován – tedy sám dobře o víře poučen.

Může mé dítě navštěvovat přípravu ke confirmaci, aniž by bylo pokřtěno?

Ano. Confirmace je přiznáním se ke křtu. Pokud dítě nebylo pokřtěno, je obvykle pokřtěno na konci konfirmační přípravy. Přiznání ke křtu, tj. confirmace, pak již není nutná, protože dítě již řeklo své ano k samotnému křtu. V praxi je však dítě často pokřtěno ještě před confirmací.

Můžeme kostel před křtem nějak vyzdobit?

V zásadě je to do určité míry možné.

Jak křest (zejména dítěte) domluvit?

Ve Farním sboru Českobratrské církve evangelické v Brně I působí dva faráři, kteří se zpravidla po týdnech střídají ve vedení bohoslužeb. Podobně i křty si mezi sebou rozdělují „spravedlivě“. Pokud máte nějaké Vámi preferované datum (např. s ohledem na příbuzné), je dobré faráře kontaktovat nejméně dva měsíce předem a ještě před oznámením rodině se s některým z nich sejít, křest domluvit a absolvovat předkřestní přípravu. Ne úplně o všech nedělích je možné křest vykonat.

Existuje ekumenický křest?

Ne. Protože křest je zároveň přijetím do konkrétního společenství, koná se vždy v rámci denominace.

Křest se neliší podle toho, kdo křtil. Je to akt neopakovatelný a jednotlivá církevní společenství nezpochybňují platnost křtu, ať proběhl kdekoli.

Je možné požehnání místo křtu?

Někdy chtějí rodiče nechat rozhodnutí o křtu na samotných dětech. Malé dítě je pak požehnáno při bohoslužbách. Požehnání je modlitba, přání, poděkování, příslibení – přiřknutí Boží blízkosti.

Co je to svátost?

V protestantské církvi existují dvě svátosti: křest a večeře Páně. Obě ustanovil sám Ježíš. V lidském činu se děje zároveň něco boží.

Na co je dobré nezapomenout?

Přijďte prosím nejlépe o čtvrt hodiny dřív.

Můžete si sednout do prvních lavic na straně u křtitelnice.

Dobré je, když někdo udělá pár fotografií. Je pak k čemu se vracet. Lepší ale je, když fotí jeden či dva lidé.

Jasně je, že to děti ve studeném kostele někdy „nedají“. Babičky či někdo takový s nimi mohou jít na faru, před kostel a tak. Hezké by bylo, kdyby rodiče a kmotři v kostele vydrželi celou dobu.

Pokud chcete dát nějaký dar sboru, lze jej poslat na účet nebo dát oproti potvrzení někomu v kanceláři před či po bohoslužbách.

Ondřej Macek a Iva Květonová, evangeličtí faráři v Brně I